

NOTA DE FUNDAMENTARE

**la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Pentru modificarea Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 22/3/2015 cu
privire la aprobarea Regulamentului privind aplicarea sistemului bonus-malus la
asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în
redacție nouă)”**

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului actului normativ este Banca Națională a Moldovei (BNM).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea proiectului Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 22/3/2015 cu privire la aprobarea Regulamentului privind aplicarea sistemului bonus-malus la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în redakție nouă)” este determinată de implementarea Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (<i>realizarea acțiunii nr. 66, Capitolul 9 „Servicii financiare”, Cluster 2 „Piața internă”</i>). Proiectul HCE are ca obiectiv principal transpunerea în legislația națională a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2024/1855 (în continuare – Regulamentul (UE) 2024/1855) al Comisiei din 3 iulie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește modelul de certificat privind istoricul daunelor (Text cu relevanță pentru SEE) publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Seria L din 4.7.2024, CELEX: 32024R1855. În conformitate cu angajamentele asumate în cadrul reuniunii de screening bilateral cu Comisia UE pentru Capitolul 9 – „Servicii financiare”, Republica Moldova s-a obligat să alinieze legislația națională la acquis-ul comunitar, ceea ce implică integrarea treptată a normelor europene în ordinea juridică internă, asigurând compatibilitatea și coerența cu cerințele Uniunii Europene. Astfel, aprobarea proiectului este necesară în vederea alinierii cadrului legislativ național la standardele internaționale și la cadrul normativ secundar al Uniunii Europene, fiind, totodată, fundamentată pe dispozițiile art. 12 alin. (14) și (15) din Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de vehicule (în continuare - Legea nr. 106/2022), care constituie temeiul juridic pentru elaborarea și emiterea proiectului. Astfel, Regulamentul (UE) 2024/1855 prevede standardizarea formei și a conținutului certificatului de daune, ceea ce creează premisele interoperabilității transfrontaliere. Integrarea certificatului într-un format digital unitar, compatibil cu sistemele europene, contribuie la implementarea principiului „o singură dată”, potrivit căruia autoritățile publice nu solicită în mod repetat aceleași informații. Totodată, această abordare susține diminuarea sarcinilor administrative nejustificate și eficientizarea proceselor administrative, în concordanță cu obiectivele strategice aferente procesului de transformare digitală a statului.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Cadrul normativ aplicabil în domeniul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto (în continuare - RCA) este stabilit prin Legea nr. 106/2022, care reglementează, inter alia, mecanismul de aplicare a sistemului bonus-malus, precum și emiterea certificatului privind istoricul daunelor. Totodată, reglementările existente nu stabilesc în mod suficient de detaliat

forma, conținutul și modalitatea de emitere (inclusiv în format digital) a certificatului privind istoricul daunelor, ceea ce conduce la utilizarea de practici neuniforme, în special la nivelul asigurătorilor RCA.

În acest context, se evidențiază necesitatea intervenției normative în vederea detalierii cadrului secundar aplicabil, a standardizării certificatului privind istoricul daunelor, a reglementării eliberării acestuia în format digital și a asigurării interoperabilității sistemelor informaționale, în scopul creșterii eficienței administrative și al alinierii la bunele practici și la standardele europene în domeniu.

Prin proiectul HCE se propune modificarea Hotărârii CNPF nr. 22/3/2015 cu privire la aprobarea Regulamentului privind aplicarea sistemului bonus-malus la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în redacție nouă) și aprobarea formei și conținutului certificatului privind istoricul daunelor în cadrul asigurării obligatorii de răspundere civilă pentru pagubele produse de vehicule, precum și a instrucțiunilor privind completarea acestora.

Totodată, elaborarea proiectului urmărește să creeze un sistem de transparență și uniformitate în domeniul asigurărilor auto, prin stabilirea unui certificat standardizat și digitalizat privind istoricul daunelor. Acest amendament răspunde necesităților consumatorilor și asiguraților de a obține informații clare și exacte, contribuind astfel la diminuarea riscurilor de fraudă.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele urmărite prin adoptarea proiectului de act normativ vizează alinierea legislației naționale la cerințele Regulamentului (UE) 2024/1855, în ceea ce privește modelul certificatului privind istoricul daunelor în domeniul asigurărilor RCA.

Proiectul HCE are ca obiectiv instituirea unui mecanism unitar privind emiterea, conținutul și furnizarea certificatului privind istoricul daunelor, care trebuie să fie disponibil pentru toți deținătorii de asigurări RCA. Certificatul va atesta istoricul daunelor înregistrate pentru vehiculul asigurat pe parcursul ultimilor cinci ani ai relației contractuale, iar asigurații îl vor putea solicita în orice moment.

Proiectul HCE instituie un format uniform și standardizat pentru certificatul privind istoricul daunelor, în conformitate cu cerințele Regulamentului (UE) 2024/1855, în vederea asigurării unui nivel sporit de transparență, comparabilitate și interoperabilitate a informațiilor utilizate în procesul de evaluare a riscurilor de asigurare. Totodată, proiectul urmărește facilitarea exercitării drepturilor asiguraților în raport cu asigurătorii RCA, inclusiv în context transfrontalier, prin utilizarea unui model standardizat recunoscut la nivel european.

În acest sens, proiectul transpune cerințele tehnice și structurale prevăzute de regulamentul european privind forma și conținutul certificatului referitor la istoricul daunelor, inclusiv elementele obligatorii de identificare ale emitentului (BNM sau asigurătorul RCA), ale asiguratului, ale vehiculului asigurat, ale contractului de asigurare obligatorie RCA și ale istoricului cererilor de despăgubire aferente perioadei de referință.

Totodată, sunt reglementate informațiile minime obligatorii care urmează a fi incluse în certificat, respectiv:

- datele de identificare ale emitentului certificatului;
- datele de identificare și de contact ale asiguratului;
- informațiile privind vehiculul sau vehiculele asigurate;
- elementele esențiale ale contractului de asigurare;

- istoricul accidentelor și al cererilor de despăgubire; informații suplimentare relevante pentru aplicarea reducerilor de prime, penalităților sau a altor mecanisme de tarificare prevăzute de legislația națională ori de practicile contractuale aplicabile. În conformitate cu prevederile cadrului național, certificatul va reflecta istoricul daunelor pe parcursul ultimilor cinci ani ai relației contractuale, în măsura în care aceste informații sunt disponibile. Asiguratul va putea solicita eliberarea certificatului în orice moment pe durata relației contractuale, inclusiv după încetarea acesteia, în condițiile stabilite de legislația aplicabilă. Astfel, certificatul va conține informații structurate și interoperabile referitoare la istoricul daunelor, inclusiv datele relevante privind incidentele, tipul și valoarea daunelor, prezentate într-un format clar, accesibil și ușor de procesat digital. Această standardizare facilitează schimbul automatizat de date între asigurătorii RCA, autorități și alte entități relevante. Standardizarea informațiilor contribuie la reducerea sarcinilor administrative, la eficientizarea proceselor operaționale și la creșterea gradului de digitalizare în sectorul asigurărilor. Certificatul va fi emis în format electronic, cu posibilitatea furnizării gratuite pe suport de hârtie la solicitarea asiguratului. De asemenea, certificatul va permite includerea informațiilor privind reducerile acordate în baza istoricului de daune, în conformitate cu legislația națională, facilitând aplicarea unor mecanisme transparente și echitabile de tarificare. Prin implementarea certificatului standardizat se urmărește consolidarea protecției consumatorilor și creșterea transparenței pe piața asigurărilor obligatorii RCA, prin oferirea posibilității de a demonstra istoricul individual de daunalitate într-un mod clar și verificabil. Astfel, consumatorii vor putea compara mai eficient ofertele de asigurare și vor beneficia de un acces mai facil la condiții tarifare corelate cu comportamentul de risc și istoricul de daune. În același timp, asigurătorii RCA vor dispune de informații standardizate și comparabile pentru evaluarea profilului de risc al asiguraților, fapt care va contribui la îmbunătățirea proceselor de subscriere, la aplicarea unor mecanisme echitabile și transparente de tarificare și la dezvoltarea unor produse de asigurare competitive, adaptate profilului individual al consumatorilor.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Proiectul hotărârii a fost elaborat în scopul alinierii cadrului normativ național la cel aplicabil în Uniunea Europeană. Prin urmare, analiza unor opțiuni alternative nu se justifică.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Nu este aplicabil.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului hotărârii nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat și bugetul Băncii Naționale a Moldovei.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Modificările propuse pentru certificatul privind istoricul daunelor în asigurările obligatorii RCA vor avea mai multe implicații pentru sectorul privat, în special pentru asigurători, dar și pentru consumatori. Prin emiterea certificatelor istoricului daunelor în format electronic, asigurătorii RCA vor putea reduce semnificativ costurile administrative legate de procesarea manuală a cererilor de certificare, arhivarea fizică a documentelor și manipularea acestora. Digitalizarea

va facilita gestionarea și actualizarea rapidă a informațiilor legate de istoricul daunelor, reducând erorile umane și riscurile asociate cu manipularea fizică a documentelor. Accesul la certificatele privind daunele înregistrate (istoricul daunelor) în format electronic uniformizat, centralizate în Sistemul RCA Data, va oferi asigurătorilor RCA o perspectivă rapidă și completă asupra istoricului potențialelor asigurați. Această digitalizare nu doar simplifică consultarea și verificarea datelor, dar sprijină luarea deciziilor mai bine argumentate în procesul de subscriere, contribuind la evaluarea mai precisă a riscului și la optimizarea strategiilor de tarificare. Accesul rapid la informații clare despre istoricul daunelor va permite asigurătorilor RCA să facă o evaluare mai precisă a riscurilor. Astfel, aceștia vor putea ajusta corect primele de asigurare în funcție de comportamentul și istoricul real al clienților. Un sistem standardizat de certificare va reduce riscurile de fraudă legate de omisiunea sau falsificarea informațiilor despre istoricul daunelor, contribuind astfel la un mediu de afaceri mai sigur. Implementarea certificatului digital de daune va accelera transformarea digitală a sectorului asigurărilor și a serviciilor conexe. Digitalizarea proceselor de emitere, transmitere și validare a acestor certificate va conduce la reducerea costurilor administrative, creșterea eficienței operaționale și îmbunătățirea experienței utilizatorilor. Claritatea și accesibilitatea certificatului vor contribui la reducerea incertitudinilor legate de achiziționarea unei polițe de asigurare obligatorie RCA, oferind un instrument eficient pentru evaluarea corectă a riscurilor și pentru luarea unor decizii fundamentate privind asigurarea vehiculelor cu istoric de daune necunoscut. Implementarea amendamentelor aferente certificatului standardizat al istoricului daunelor va avea un impact semnificativ asupra sectorului privat, stimulând eficiența, transparența și competitivitatea în domeniul asigurărilor auto.
4.4. Impactul social
Nu este aplicabil.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Prelucrarea datelor cu caracter personal obținute de către Banca Națională se va realiza în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Totodată, potrivit art. 5 alin. (2) din Legea nr. 548/1995, Banca Națională are dreptul de a prelucra datele cu caracter personal obținute în exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Conform art. 1 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar - bancar și nebancar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul HCE are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, precum și rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova, de transpunere a Regulamentului (UE) 2024/1855 în ceea ce privește modelul de certificat privind istoricul daunelor.

În acest scop, a fost elaborat Tabelul de concordanță pentru actul normativ UE transpus, în care a fost analizat gradul de transpunere a prevederilor actului Uniunii Europene menționat, conform art. 31 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârii Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul HCE transpune Regulamentul (UE) 2024/1855 în ceea ce privește forma și conținutul certificatului privind istoricul daunelor. Tabelul de concordanță a Regulamentului (UE) 2024/1855 reflectă gradul de compatibilitate a proiectului HCE al BNM cu actul în cauză.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și ale Regulamentului privind asigurarea transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Băncii Naționale a Moldovei (aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 346/2024), proiectul HCE va fi supus consultării publice și plasat pe pagina web a BNM – www.bnm.md, la compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparența decizională”. Totodată, potrivit prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului va fi publicat pe pagina web a BNM la compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparența decizională”. În temeiul prevederilor art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul HCE va fi remis spre avizare autorităților publice și părților interesate. Obiecțiile, propunerile și recomandările părților și autorităților interesate vor fi reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect, după recepționarea avizelor.
7. Concluziile expertizelor
În temeiul prevederilor art. 34 alin. (1) și art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii și tabelul de concordanță vor fi expediate Centrului de Armonizare a Legislației pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene. Conform art. 36 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul HCE a fost supus expertizei anticorupție în cadrul Băncii Naționale a Moldovei. Ca urmare a expertizei efectuate nu au fost identificați factori care să genereze riscuri de corupție, prevederile proiectului HCE sunt în corespundere cu scopul declarat și în conformitate cu interesul public. Potrivit art. 37 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative emise de BNM nu se supun expertizei juridice a Ministerului Justiției. Totodată, conform art. 11 alin. (3³) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, va fi solicitată o opinie cu caracter consultativ din partea Ministerului Justiției.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul este corelat cu prevederile actelor normative cu care se află în conexiune, iar prevederile acestuia nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative în vigoare. Aprobarea proiectului HCE nu conduce la necesitatea modificării altor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului de hotărâre va fi realizată de către asiguratorii RCA, precum și de către Banca Națională a Moldovei, care va exercita totodată atribuțiile de supraveghere privind respectarea și aplicarea corespunzătoare a acestora.

În scopul asigurării continuității proceselor și al stabilirii cadrului normativ în condițiile Legii nr. 106/2022, proiectul Hotărârii CE va intra în vigoare în termen de două luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția obligației de completare a rubricilor 18 - 28 din modelul certificatului de daune prevăzut în anexa nr.2 la Regulamentul privind aplicarea sistemului bonus-malus la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2028.